

เทศน์อบรมพระวัดบวรนิเวศวิหาร ณ สวนแสงธรรม กรุงเทพฯ

คำวันที่ ๒๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

จิตชั้นอัตโนมัตติ

มาที่องค์วันนี้ (พระ ๙ องค์ สามเณร ๑ องค์ครับผม) เหมอ วัดบวรฯนี้ผมดูเหมือนไม่ได้เข้าจะถึง ๒๐ ปีแล้วมัง แต่ปี ๒๕๒๖ พอดี ๒๐ ปี ตั้งแต่มาอยู่ที่นี้ก็เลยไม่ได้เข้าวัดบวรฯ แต่ก่อนมาพักวัดบวรฯ เพราะเราเป็นพระหลายวัด ถ้ามีธุระจำเป็นใกล้กับวัด ไต่ก็เข้าวัดนั้น เข้าวัดนั้นไปอย่างนั้น ที่เข้ามาก็คือวัดบวรฯ วัดนรนาถฯ วัดบรมนิวาส

(ศิษย์วัดบวรฯ ถวายทองคำ ๘ บาท ๑ สลึง ดอลลาร์ ๕๕๐ ดอลลาร์ เงินไทย ๓๕,๕๒๐ บาท) พอดีละ วันพรุ่งนี้เป็นวันที่จะมอบทองและดอลลาร์พร้อมกัน ทองคำจะมอบ วันพรุ่งนี้ ๑,๕๐๐ กิโล และดอลลาร์ ๕๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์ ที่จะมอบวันพรุ่งนี้ ประมาณ ๑๑ โมงเช้าจะมอบ ผมแรงที่สุดเพราะร่างกายมันอ่อนลงไปทุกวัน ๆ แล้วเวลานี้ จึงได้แรง คราวนี้ก็แรงทองคำ ก็ได้ตามความมุ่งหมาย ได้มากที่สุดคือคราวนี้ ตั้ง ๑,๕๐๐ กิโล ดอลลาร์ก็ถึง ๕๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์ เข้าพร้อมกัน ทุกครั้งก็ว่ามากแต่สู้ครั้งนี้ไม่ได้ คราวที่แล้วนี้ ๑,๐๒๕ กิโล ดอลลาร์ ๔๓๐,๐๐๐ คราวนี้เป็น ๕๐๐,๐๐๐ ไปเลย ทองคำ ๑,๐๒๕ (กิโล) คราวนี้เป็น ๑,๕๐๐ กิโล สูงกว่ากัน

เราบอกชัดเจนไว้ด้วยนะ คราวนี้จะให้ต่ำกว่าคราวที่แล้วมาไม่ได้ คราวที่แล้วมาก็ได้มากพอสมควร ถึง ๑,๐๒๕ กิโล ดอลลาร์ก็ ๔๓๐,๐๐๐ แต่คราวนี้เป็นคราวที่ยิ่งใหญ่เกี่ยวกับเรื่องกฐินของคนทั้งประเทศ ผลที่ได้มาจะให้เหมือนอย่างนั้นไม่ได้ ต้องให้มาก ซีดเส้นตายไว้เลย อย่างน้อยที่สุดทองคำให้ได้ ๑,๐๓๕ กิโล แต่ก่อน ๑,๐๒๕ คราวนี้อย่างน้อยที่สุดให้ได้ ๑,๐๓๕ เกินกันไป ๑๐ กิโล นี่เป็นอย่างน้อยนะ เรายังไม่ได้จู้จุนะ คราวนี้ต้องเอาให้เต็มเหนี่ยว ให้ใจเผลอ บอกกัน

ทีนี้ผลก็ปรากฏมาได้ทองคำ ๑,๕๐๐ กิโล และดอลลาร์ก็ฟาดเข้าไป ๕๐๐,๐๐๐ พอใจ เราบอก สมเหตุสมผลที่เราช่วยชาติอย่างเด็ดเดี่ยวทุกสิ่งทุกอย่าง เราไม่เคยอ่อนแอทุกด้านทุกทาง ไม่ว่าจะการแนะนำสั่งสอนก็เหมือนกัน เด็ดเหมือนกัน อูบายวิธีการที่จะหาเงินหาทองเข้าสู่คลังหลวง ซึ่งเป็นหัวใจของชาติเราก็เด็ดไปอีกทางหนึ่ง แล้วก็สมมักสมหมายเป็นลำดับ อันนี้มันก็จะถึง ๑๐ ตันแล้ว เวลานี้ชาติอยู่เพียง ๔๗๕ กิโลไม่ถึงตัน

มอบคราวหน้านี้อาจจะเป็นเที่ยวเดียว มอบที่เดียวเลยก็ได้ หากว่ามันพอที่จะเป็นไปได้อาจจะมอบในวันเราเปิดโครงการ วันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๑ คราวนี้จะปิดโครงการก็ควรจะปิดในระยะเดียวกัน คือวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๖ เป็นเวลา ๖ ปี ที่เราได้อุตสาหกรรมที่เกี่ยกตะกายช่วยพี่น้องชาวไทยเรามาโดยลำดับลำดับ คราวนี้ก็จวนแล้วนี่ จวนจะถึงขั้นยุติ ควรจะให้อยู่ในจุดนั้นเหมาะสมมาก ๑๒ เมษายนให้เสร็จในจุดนั้นละจะพอดี เราว่าจั้น แต่ก็พิจารณาไปไม่ได้ถือสำคัญอะไรมากนัก หากว่ามันได้แค่นั้นก็จะดี เราว่าจั้นต่างหาก ไม่ใช่แบบเต็ดตะนะ ถ้าเต็ดนี่อะไรเคลื่อนไหวไม่ได้เลย

หลวงตาองค์นี้ไม่เหมือนใครนะ ถ้าลงตรงไหน ถ้าลงจุดไหนแล้วขาดสะบั้นไปเลย ด้วยเหตุด้วยผลพร้อมแล้วลงจุดนี้เลย เป็นอย่างอื่นอย่างใดไปไม่ได้ ที่เราทำมานี้กับบรรดาพี่น้องทั้งประเทศนี้ เราไม่เคยได้ตำหนิติเตียนบรรดาพี่น้องทั้งหลายทั่วประเทศไทยเลย ว่าอ่อนแอ ท้อแท้ เหลวไหล หรือแสดงความขัดข้อง กิดขวาง ในการดำเนินเพื่อชาติของตน อย่างนี้ไม่เคยมี มีตั้งแต่ก้าวเดินตามด้วยความพอกพอกใจ ตั้งแต่เริ่มเปิดโครงการมา วันที่ ๑๒ จากนั้นก็ก้าวเดินเรื่อย ๆ ๆ เราก็ก้าวเดินของเราเต็มเม็ดเต็มหน่วย เพราะได้ลงใจแล้ว ถึงขนาดประกาศให้พี่น้องทั้งหลายทราบว่าเราจะเป็นหัวหน้า เราก็ต้องดำเนินตามทางของหัวหน้า เคลื่อนคลาดอย่างอื่นไปไม่ได้เหมือนกัน เราก็ดี

นี่คิดดูซิ อย่างเวลานี้เราอ่อนแล้ว กำลังอ่อนมากแล้ว เพราะเทศนาว่าการไม่หยุดไม่ถอย มันอ่อนลงทุกวัน สังขารร่างกายก็อ่อนลง การเทศนาว่าการแต่ละครั้งนี่เหนื่อยมากนะ ซึ่งแต่ก่อนเราไม่เคยมีอาการกับมัน เทศน์จะเผ็ดจะร้อน จะเหนื่อยขนาดไหนในขณะเทศน์มันก็ยังไม่เห็นมีอะไรในธาตุในชั้นธ แต่เวลานี้มันมีแล้ว พอเทศน์ไป ๆ หนักเข้า ๆ ธาตุชั้นธเดือน เราต้องได้เหยียบเบรกห้ามล้อ แล้วก็หยุดเทศน์ นี่เป็นอย่างจั้น สำหรับการออกเที่ยวเทศนาว่าการตามโครงการนั้นเราจะหยุดเมื่อสิ้นเดือนธันวาคมนี้แล้ว การเทศน์ให้เป็นไปตามอหิยาศัยและธาตุชั้นธของเราเอง เราจะไม่ให้โครงการอยู่เหนือเรา เพราะแต่ก่อนโครงการเราตั้งเอง เรียกว่าโครงการก็เหนือเรา เราจึงอุตสาหกรรมที่พยายามติดดินไปตามโครงการ

ระยะนี้ธาตุชั้นธอ่อนเปียกแล้วจึงกำหนดสิ้นปีนี้ สำหรับเราเองจะไม่ไปตามโครงการ จะไปตามธาตุชั้นธและอหิยาศัยของเราเท่านั้น ไม่ว่าเขาจะนิมนต์ในโครงการ นอกโครงการ เราจะเอาธาตุชั้นธและอหิยาศัยเป็นกฎเกณฑ์ที่จะไปเทศน์ในที่ต่าง ๆ จะไม่เอาโครงการเป็นข้อบังคับเหมือนแต่ก่อน ส่วนบัญญัติสมบัติทั้งหลายเหล่านี้เรายังเปิดไว้ตามเดิม มีพักตั้งแต่เราเท่านั้น สมบัติทั้งหลายที่เปิดบัญญัติไว้ก็เปิดไว้ตามเดิม จนกว่าจะถึงจุดยุติแล้วเรา

จะประกาศเอง ว่าสิ้นสุดยุติแล้ว ไม่กวนพี่น้องทั้งหลายอีกต่อไปแล้ว เราจะประกาศให้ได้ ยินทั่วประเทศไทย เพราะเวลาออกเป็นหัวหน้าก็ประกาศทั่วประเทศไทย และพี่น้องชาวไทยเราก็ดำเนินตามมาโดยลำดับลำดับ

เราจึงได้เห็น bahwaชาติไทยของเราเป็นชาติที่รักชาติ ฟังเสียงหัวหน้า กล้าเสียสละ เพราะเมืองไทยเราไม่ใช่เมืองเศรษฐกิจ แต่เหตุใดถึงได้ทองคำขนาดนี้ละ เดียวนี้มันก็จะถึง ๑๐ ตันแล้ว เมืองเศรษฐกิจเขาไม่เห็นเอาทองคำมาให้เราสัก ๑ กิโลเลย มีแต่เมืองทุกตะ เชิญใจในเมืองไทยละ ขนเงินขนทอง ดอลลาร์มา เข้าสู่คลังหลวง เวลานี้กำลังเริ่มอบอุ้น แล้ว ได้ ๑๐ ตันแล้วก็ยุติ นี่ประกาศไว้แล้ว เพราะฉะนั้นจึงไม่ถอยถ้ายังไม่ถึงจุดนี้ก่อน

พอ ๑๐ ตันแล้วที่นี้ก็ยุติได้แล้ว เข้าในคำสั่งจ่ายจริงที่ได้ตั้งไว้ทุกอย่าง และ ดอลลาร์ก็ ๑๐ ล้าน เวลานี้ก็ ๘ ล้านกว่าแล้วดอลลาร์ก็ดี ดอลลาร์นี้ไม่ค่อยหนักเท่าไร ผมไม่ค่อยได้เป็นกังวลอะไรมากยิ่งขึ้นกว่าทองคำ สำหรับทองคำนี้หนักมาตลอดๆ เลยทีเดียว ถ้า มอบคราวนี้แล้ว มันตั้ง ๙ ตันกว่าแล้ว ยังขาดอยู่อีกเพียง ๘๗๕ กิโล อาจจะมีมอบครั้งเดียว ก็ได้ ให้พิจารณาเสียก่อน แล้วเราก็เบาใจกับบรรดาพี่น้องทั้งหลายเรา ที่เป็นผู้รักชาติ และ รักความเสียสละด้วยความพร้อมเพรียงสามัคคีกัน ตั้งแต่วันเริ่มต้นนำพี่น้องทั้งหลาย เรา ยังไม่เคยเห็นพี่น้องชาวไทยเราที่แสดงอาการขัดขวาง หรือว่าอ่อนแอท้อแท้ พาก้าวเดินก็ ก้าวเรื่อย ๆ พาเด็ด เด็ด เป็นอย่างนี้ละ

นี่ผลแห่งการก้าวเดินได้มาถึงขนาดทองคำจะ ๙ ตันกว่าในวันพรุ่งนี้ ดอลลาร์ก็ จะ ๘,๘๐๐,๐๐๐ เพราะวันพรุ่งนี้จะเข้า ๕๐๐,๐๐๐ ที่มีอยู่แล้ว ๘,๓๐๐,๐๐๐ เข้าคราวนี้ อีก ๕๐๐,๐๐๐ ก็เป็น ๘,๘๐๐,๐๐๐ นี้เรียกว่าสมบูรณ์ขึ้นโดยลำดับลำดับ สำหรับเงินสดนี้ ผมได้แยกซื้อทองคำเพียงสองพันกว่าล้าน ซื้อทองคำเข้าสู่คลังหลวงของเรา ไม่ได้มากนัก เพราะทางภายนอก กิ่ง ก้าน สาขา ดอก ใบ ของคลังหลวง คือคนทั้งประเทศมีความจำเป็น ทุกแห่งทุกหน เราได้เจียดเงินอันนี้ออกไปทั่วประเทศไทย ไม่ว่าจะภาคใดเราช่วยทั้งนั้น ตาม ความจำเป็นที่ขอมมาๆ เราก็ให้โดยลำดับลำดับ เพราะฉะนั้นจึงไม่ได้เงินสดเข้าซื้อทองคำ มาก ได้เพียงสองพันล้านกว่าเท่านั้น ก็ได้ทองคำมาอย่างที่เราเห็น

เรียกว่าเขียนประวัติศาสตร์ได้เลยคราวนี้ เราเด็ดทุกอย่าง เรื่องความบริสุทธิ์ก็ เด็ดขาด ไม่แต่ต้องแม่แต่บาทเดียวเลย โลกเขามันเป็นได้ยังไงอย่างนั้นนะ แต่ธรรม เป็นให้เห็นชัดๆ อะไรชัดในใจเรานิดหนึ่งเราจะสะดุดใจและแก้ไขทันที หรือถอยทันที ว่า จะทำอย่างนี้มันผิดอย่างนี้ถอยทันที ไม่น่า นี่เรียกว่าธรรม อะไรที่ถูกธรรมแล้วก้าวออกไป ถูกธรรมมากน้อยเพียงไรจะก้าวเดินตามความถูกต้องแล้วพุงๆ เลย ถ้าถูกธรรมแล้ว ถ้าไม่

ถูกธรรม ชัดขวางอยู่ภายในจิตใจ ไม่สะดวกเราไม่เล่น ถอย ถ้าเป็นธรรมแล้วผมเส้นเดียวก็ไม่ข้าม ลอดทันที เป็นอย่างนั้น

เราได้ช่วยโลกมาเต็มกำลังความสามารถ เขาจะออกเป็นประวัติศาสตร์แน่นอน ประวัติศาสตร์ก็เราเป็นหัวหน้า หัวหน้าเป็นพระเช่นไร คือพระที่บริสุทธิ์ที่สุดส่วน ได้ช่วยพี่น้องทั้งหลายมานี้ เพราะเราช่วยโลกนี้ช่วยด้วยความพอแล้วทุกอย่าง เราไม่มีอะไรบกพร่อง ในหัวใจเรา ปล่อยหมดทั้งสามโลกธาตุ พุดให้เต็มเม็ดเต็มหน่วยตามธรรมที่ปฏิบัติมานาน้อย อิ่มเต็มที่แล้วในหัวใจเรา เราไม่มีอะไรที่จะต้องการสิ่งนั้นสิ่งนี้อีกต่อไปเลย หมด มีแต่สงเคราะห์โลกที่อยู่ในความจำเป็นซึ่งจะต้องสงเคราะห์กัน เราก็สงเคราะห์กันไปอย่างนั้น

สมบัติเงินทองนี้แต่ก่อนเราก็ไม่เคยเกี่ยวข้องกับเงินนะ ไม่ยุ่งเลย เหมือนว่าเด็ดขาดอยู่ตลอด แต่เมื่อเวลามีความจำเป็นเข้ามา ซึ่งเราจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในการเงินเพื่อกันความร่ำไหลแตกซิม สุดท้ายเราก็เป็นเจ้าของเงินฝากในบัญชีเสียเอง เป็นแต่เพียงว่าไม่จับไม่ต้อง สั่งจ่ายๆ เราเป็นคนสั่งจ่าย เขียนเช็คเราเป็นคนเขียนเองๆ เพราะฉะนั้นเงินจึงปลอดภัยทุกบาททุกสตางค์ที่เราดูแล เราไม่ให้ใครทำแทนเราเลย เราทำแต่ผู้เดียว เพื่อกันความร่ำไหลแตกซิม เราจึงพูดได้เต็มปากว่าเราบริสุทธิ์เต็มที่ที่ช่วยพี่น้องชาวไทยเรา ไม่ว่าทองคำ ดอลลาร์ เงินบาท จ่ายมากน้อยเพียงไร มีเหตุผลเพียงพอเรียบร้อยแล้ว จ่ายๆ ง่ายๆ อย่างนั้น จะไปๆ จับๆ อย่างนี้เราไม่มี จึงเรียกว่าช่วยโลกโดยธรรม ด้วยความเมตตาแล้วนั้น

ผลก็ได้มาอย่างนี้ ผลก็เกิดมาจากบรรดาพี่น้องทั้งหลายที่มีความรักชาติ และเสียสละด้วยความพร้อมเพรียงสามัคคีกัน เดินตามหัวหน้า เพราะเราแน่วมาแล้วว่าเรื่องความเป็นหัวหน้าเราจะไม่มีอะไรผิด ผืนความถูกต้องของธรรมไปเป็นความผิดเราจะไม่มีในหัวใจแล้วจะไม่มีในกิริยาอาการ เพราะเราแน่วในหัวใจเราทุกอย่าง ผิดตรงไหนเราจะไม่มีเลย ถ้าตรงไหนจะผิดถอยทันทีๆ เป็นอย่างนั้นเรื่อยมา ก็จะเริ่มเบาใจละทีนี้ พอมอบครั้งนี้แล้วก็จะเบาใจ เราก็จะพยายามเก็บหอมรอมริบไปอีกให้เต็ม ๑๐ ตัน แล้วดอลลาร์ ๑๐ ล้านแล้วก็เป็นอันว่ายุติ ประกาศก้องออกให้ทราบทั่วประเทศไทยเลย

อุตุสำหรับพยายามขนาดนั้นนะเวลานี้ หนักมากนะผม ตั้งแต่ได้ ๕-๖ ปีมานี้ เป็นระยะที่หนักมากที่สุดเลย การเทศนาว่าการนี้ทั่วประเทศไทย มีหน้าซ้ำเดี่ยวนี้เขายังออกทางอินเทอร์เน็ต เมืองนอกเขาฟังกันทั่วโลกเลยเดี่ยวนี้เทศน์ของเรา ตอนเช้าเราเทศน์ในวัดก็ดี ในที่ไหนก็ดีเขาก็ออกทางอินเทอร์เน็ต ให้ได้เห็นได้ยินในขณะเดียวกันกับพวกเรา

ฟังกัน อย่างนั้น กว้างขวางมากการเทศน์ตั้ง ๖ ปี เทศน์ไม่มีหยุดมีหย่อนเลย จึงว่าเหนื่อยมาก ๆ (หลวงตากกล่าวถึงกำหนดการรับผ้าป่า) หนักมากคราวนี้

บรรดาพระลูกพระหลานก็ให้พากันตั้งใจปฏิบัติให้ดี ให้เป็นที่อบอุ่นในตัวเอง ถ้าเรามีศีลบริสุทธิ์ ไม่ล่วงเกินฝ่าฝืนธรรมวินัยคือองค์ศาสดา แล้วเราจะมีธรรมสงบรวมเย็น ยังไม่ได้มากเพียงศีลเท่านั้นก็อบอุ่นแล้ว จากนั้นก็ดำเนินทางจิตตภาวนาให้สมกับหน้าที่ของพระบวชมาเพื่อบำเพ็ญธรรมภาวนา แล้วจะให้เห็นสิ่งต่าง ๆ ขึ้นจากการภาวนาหาประมาณไม่ได้นะ ผมพูดนี้เอาตัวผมยืนยันเลยเชียะว ปริยัติผมก็เรียนมาตั้งท่านทั้งหลายทราบแล้ว แล้วทางปฏิบัติผมก็ได้ปฏิบัติเต็มสัดเต็มส่วน เต็มกำลังความสามารถ เพราะมีความมุ่งมั่นอย่างแรงกล้าว่าจะรื้อถอนกิเลสออกจากใจโดยสิ้นเชิงในชาตินี้ การปฏิบัติตัวเองจึงผาดโผนโจนทะยานมากทีเดียว ความพากเพียรเอาเต็มเม็ดเต็มหน่วย

นี่ละเหตุเป็นยังงี้ ผลก็ตามมาอย่างนั้น มีความขยันหมั่นเพียร เด็ดเดี่ยว หรือผาดโผนขนาดไหนในการบำเพ็ญเหตุ ผลก็ตามมา ๆ อย่างนั้น ผมจึงเชื่อเรื่องการบำเพ็ญ ขึ้นอยู่กับเหตุ ถ้าเหตุบำเพ็ญขนาดไหนผลจะค่อยแสดงออกมา ๆ ตามนั้น นี่เราบำเพ็ญ จึงว่ามันไม่ใช่คุย คือเราเอาความจริงที่เราบำเพ็ญมาแล้วมาพูดให้บรรดาลูกศิษย์ลูกหาทั้งหลายฟัง พูดนี้ไม่อยากมีใครเชื่อนะ ถึงขนาดนั้น แต่เราก็ทำเองแล้ว ใครเชื่อไม่เชื่อก็เราทำเอง เราเชื่อเราเองพอ นั้น เราไม่ได้เอาใครมาเป็นสักขีพยานเพื่อจะตัดคะแนนหรือเพิ่มคะแนนให้ เรา เราไม่มี เราจะตัดเราเองคะแนน เพิ่มคะแนนของเราเองให้ประจักษ์กับใจของเรา

เพราะฉะนั้นการบำเพ็ญเพียรเพื่อละกิเลส การศึกษาเล่าเรียนท่านเหมือนเรา เราเหมือนท่าน ไม่มีหนักมีเบาอะไร ธรรมดา ผมไม่ถึงเป็นข้อสะดุดใจ แต่เวลาออกปฏิบัติที่สำคัญมากนะ เพราะเรามีความมุ่งมั่นอยู่ตั้งแต่ต้นแล้ว แม้แต่เรียนหนังสืออยู่ผมก็ไม่เคยละการภาวนา แต่ไม่เคยพูดให้ใครฟัง อยู่ภายในจิต ๆ ตลอดตั้งแต่เรียนหนังสือ พอจบจากการเรียนตามคำอธิษฐานแล้วก็ก้าวเดินทางด้านกรรมฐาน เข้าป่าเข้าเขา ได้หลวงปู่มั่นเป็นร่มโพธิ์ร่มไทร เป็นหลักชัยให้แล้วก็ฟังอย่างถึงใจ

ทีนี้เวลาออกปฏิบัติด้วยความเชื่ออรรถเชื่อธรรมของท่านอย่างถึงใจ แล้วการปฏิบัติของเรา ก็แบบเดียวกัน ไม่มีคำว่าอ่อนข้อย่อหย่อน หนักมากการประกอบความพากเพียร สำหรับผมนิสสัยวาสนาอาภัพ ทำอะไรนี้ทำธรรมดา ๆ มันไม่ค่อยได้ผล เราเคยทำทดลองดูทุกอย่าง เป็นธรรมดา ๆ ทำตามเวล่ำเวลาอะไรไม่ค่อยได้ผล เพราะกิเลสมันไม่มีเวลา มันเป็น อกาลิโก มีอยู่ตลอดในหัวใจของสัตว์โลก เราจะไปหาเวล่ำเวลาประกอบความพากเพียรเพื่อแก้กิเลสนี้ไม่ทันกัน กิเลสเป็น อกาลิโก ธรรมก็เป็น อกาลิโก ฟัดกันเลย

นั่นละถึงได้เห็นเหตุเห็นผลโดยลำดับลำดับ เพราะความเพียรนี้จัดได้เลยว่าคุณภาพเพียรกล้าไปตลอดสาย ประหนึ่งว่าติดคุกติดตะรางนี้ยังเบากว่าที่เราพัดกับกิเลสได้รับความทุกข์ความทรมานในป่าในเขา อันนี้มีความทุกข์มากที่สุด แต่ทุกข์ด้วยความสมัครใจเรา ไม่ได้ทุกข์เพราะถูกคุมขัง หรืออำนาจเขามาบีบบังคับเหมือนคนติดคุกติดตะราง ถ้าหากว่าติดคุกติดตะราง ฆ่ากิเลสไปได้เช่นเดียวกันกับการบำเพ็ญเพียรของเรานี้แล้ว เราจะสมัครเป็นนักโทษทันที เพราะนักโทษไม่ได้หนักหนาอะไร กินข้าววันละสองมื้อหรือสามมื้อก็สบาย ทำการทำงานก็ไม่เห็นหนักหนาอะไร

เหลาตอกจกตอกวันละสี่เส้นห้าเส้น เพื่อฆ่าเวลาให้สั้นสุดลงไปตามกำหนดที่เขาบังคับว่าติดเท่านั้นปี เท่านั้นเดือน จากนั้นเขาก็ออกจากคุกจากตะราง อย่างนั้นได้นะ มันก็ฝึกกันตั้งแต่ไม่มีใครยอมรับ ไม่มีคนนับถือ เหมือนว่าคนไร้ค่าไร้ราคา ไม่มีศักดิ์ศรีอันดิ่งามอะไรเลยในนักโทษ ก็มีเท่านั้น ถ้าหากว่าเราเข้าไปติดคุกติดตะราง กิเลสขาดลอยไปๆ เหมือนกันกับเราประกอบความพากเพียรด้วยความทุกข์ทรมานของเรานี้แล้ว เราจะไปสมัครเป็นนักโทษทันที มันไม่ได้หนักเป็นนักโทษ แต่เราทรมานเรานี้มันหนักมากกว่านั้น แต่มันเป็นได้ด้วยความสมัครใจพอใจ

พาดกิเลสขาดสะบั้นลงไป ขาดสะบั้นลงไป นั่งภาวนาท่านทั้งหลายฟังซิ ผมโกหกไหม ผมนั่งตลอดรุ่งๆ นี้ แก้วคืน ลิบคืน เว้นคืนหนึ่ง สองคืน นั่งตลอดรุ่งที่หนึ่ง เว้นสองคืน สามคืน นั่งตลอดรุ่งๆ ที่แรกกันเรานี้เหมือนเอาไฟเผา ออกร้อนทั้งวัน มันไม่แตก พอคืนที่สองเข้าไปนี่มันก็พอง ก้นพอง ต่อจากนั้นไปแตก จากแตกแล้วลอะ นั่นกันแตก ลอะ นั่งภาวนาไม่มีหยุดเลย ตั้งคำสัตย์คำจริงเอาตายเท่านั้นเข้าว่าเลย เอาคำสัตย์คำจริงบีบบังคับ เราจะนั่งตั้งแต่บัดนี้ถึงตลอดรุ่งเป็นวันใหม่อย่างน้อยเราถึงจะออก ถ้าไม่ถึงเวลาแล้วเราจะไม่ยอมออก ตายก็ตายไปเลย จะได้เห็นเรื่องกับกิเลส พัดกิเลสตอนจนตรอกจนมุม ใครจะเก่ง ใครไม่เก่งจะให้อีกกันตอนนั้น

เรามีข้อยกเว้นตั้งแต่ครูบาอาจารย์ หรือพระเณรในวัดเกิดอุบัติเหตุในเวลานั้น เราจะออกจากที่นี่ไปช่วยเหตุการณ์อันนั้นเท่านั้น นอกจากนั้นไม่มีคำว่ายกเว้น จะปวดหนักเอาออกเลย จะปวดเบาออกเลย อะไรจะเป็นอะไรเป็นว่าไม่มีเป็นอุปสรรคต่อคำสัตย์คำจริงที่เราตั้งใจไว้ว่านั่งตลอดรุ่งนี้ได้เลย ฟุ้งๆ ความเพียร ความทุกข์ เอ้า ใครลองดูซินะ ให้อู่ว่านั่งตลอดรุ่งนี้เป็นยังไง ตั้งแต่เริ่มมีตจนกระทั่งเป็นวันใหม่ขึ้นมา ๑๒ ชั่วโมง บางวันถึง ๑๓ ชั่วโมง ไม่ขยับเขยื้อนไปไหนเลย ไม่มีปวดหนักปวดเบา ไม่มีข้อแม้

มันจะหาทางออก เวลามันจะตาย เดี่ยวปวดหนัก เดี่ยวปวดเบา มันจะหาทางออก เราบังคับไว้หมดเลย มีตายเท่านั้นกับสว่าง สว่างเป็นวันใหม่แล้วเราจะลุก ถ้าไม่เป็นวันใหม่เราจะไม่ลุก นี่ละคำสัตย์คำจริงที่ได้มัดตัวเอง จึงได้เกิดความปลอดภัย อัจฉริยะขึ้นมาในเวลาจนตรอกจนมุม เวลาเรานั่งภาวนานี้ถ้าเป็นภาพพจน์แล้วก็ เหมือนกับว่าเราที่นั่งอยู่นี้เป็นเหมือนหัวต่อ ความทุกข์ทรมานทั้งหลายที่เกิดขึ้นในเวลาเรานั่งนั้นนะ มันเหมือนกับเป็นเปลวไฟรอบตัวเรา เราเป็นซุง หรือว่าเป็นตอไม้ให้ไฟ คือ ความทุกข์ความทรมานทั้งหลายเผาอยู่ขนาดนั้น ไม่ยอมลุก เอา ๆ จะเป็นจะตายก็ให้มันเป็นมันตาย ชัดกันเลย พิจารณาไม่ถอยนะ

เวลาความทุกข์มากเท่าไรนี่สติปัญญาจะหยุดอยู่ไม่ได้ ทนเอาเฉย ๆ ไม่ได้ ต้องทนด้วยสติปัญญาพัดกันกับความทุกข์ความทรมาน แยกธาตุแยกชั้นธัมม แยกหน้ เนื้อ เอ็น กระดูก ตับ ไต ไส้ พุง อะไรเป็นทุกข์ อะไรเกิดขึ้นจากอะไรนี้ไล่กันไปไล่กันมา ว่าหน้ เนื้อ เอ็น กระดูก เป็นทุกข์ เวลาตายแล้วหน้ เนื้อ เอ็น กระดูก มีอยู่เอาไปเผาไฟเขาว่าไง เขาไม่เห็นว่าจะไร นี่มันเป็นกับอะไรมันถึงได้เดือดร้อน ว่าร้อน ว่าทุกข์ว่ายาก มันเป็นกับอะไร ไล่เข้าหาจิต จิตเป็นตัวสำคัญมันหมาย

กายก็เป็นกาย ทุกข์ก็เป็นทุกข์ แล้วจิตก็เป็นจิต มันไปหมายอะไร ไปหาโทษเรื่องอะไร ตัวของมันเป็นโทษเต็มตัวมันไม่ดู นี้ว่าให้จิต หาดูตามหลักความจริง แยกไปแยกมา เวลาทุกข์มากเท่าไรนี่จิตจะอยู่เฉย ๆ ไม่ได้นะ จะต้องหมუნเป็นกงจักรไปเลย หมუნเป็นสติ หมუნเป็นปัญญา พัดกัน พอมันรอบของมันพิจารณาธาตุชั้นธัมมต่าง ๆ รู้ตามความเป็นจริง แล้วจิตมันก็ปริบเลย รวม นั่นเห็นไหมละ บางครั้งรวม หรือดับหมดเลย เหลือแต่ความปลอดภัยหรือความอัจฉริยะสุดที่จะคิดอยู่ภายใน ร่างกายหายหมดเลย ไม่มีคำว่า ทิศใต้ ทิศเหนือ ทิศไหนไม่มี เหลือแต่ความรู้อันเดียว ไม่มีอะไรมาเป็นสอง ว้างั้นเถอะ

นี่อัจฉริยะใหม่ ธรรมชาติที่ปรากฏอยู่เด่น ๆ อันเดียว ไม่มีอะไรเข้ามาเกี่ยวข้อง นั่นละเป็นธรรมชาติที่อัจฉริยะในเวลา นั่งตลอดรุ่งนั้น แม้จิตจะยังไม่หลุดพ้นก็ตาม ความอัจฉริยะขนาดไหนที่ปรากฏขึ้นกับจิตในเวลาเรานั่งภาวนาตลอดรุ่ง เห็นชัดเจน ๆ เวลาลงอย่างงั้นแล้วทุกข์นี้หายหมดเลย ที่ไล่เบียดกันอยู่ด้วยสติปัญญา แยกธาตุแยกชั้นธัมม แยกทุกข์แยกอะไรอยู่นั้น พอมันรอบตัวของมันแล้วจิตก็ลงปึ้งเลย ร่างกายหายเจียบเลยไม่มี ทุกข์ทั้งหลายดับหมด เหลือแต่ความปรากฏ พุดได้แต่ว่าปรากฏ คือปรากฏเป็นความอัจฉริยะ อันเดียวเท่านั้น จะมีสองเข้าไปแทรกไม่ได้ จึงบอกว่ามีแต่ความปรากฏ อะไร ๆ ไม่มีเวลานั้น

นุ่นจนกระทั่งมันได้เวลาของมันแล้วมันก็ยุบยับ ๆ ถอยขึ้นมา พอถอยขึ้นมา ร่างกาย ตอนจิตถอยขึ้นมาใหม่ ๆ มันไม่เป็นทุกชั้นนะ ทั้ง ๆ ที่ก่อนหน้าที่จิตจะลงนั้นมันเป็นทุกชั้น ทุกชั้นแทบเป็นแทบตาย แต่คำสัตย์คำจริงนี้บีบบังคับไว้ เอาตายเป็นเกณฑ์เลย คำสัตย์บีบ ลงกระทั่งถึงตาย ที่นี้พอจิตถอยขึ้นมาร่างกายไม่ทุกชั้นนะ เจียบเลย พอนิ่งเข้าไปพิจารณาเข้าไป สักเดียวร่างกายเป็นทุกชั้นขึ้นมาอีก เป็นทุกชั้นขึ้นมาอีก พิจารณาอีกอย่างนั้นละ แต่เราจะ ไปเอาสัญญาอารมณ์ของความรู้ของเราที่พิจารณามาแล้วนั้น มาเป็นอารมณ์แก้กิเลส แก้ ทุกชั้นในเดี๋ยวนั้นไม่ได้นะ ต้องค่อยๆ เชี่ยวชูดค้นหาใหม่ มันจะเป็นของเก่าก็ตาม ขอให้เกิดขึ้น ปัจจุบัน ๆ เป็นธรรมทั้งนั้น ๆ พิจารณาหลงอีก

บางคืนลงได้สามหนก็มี บางคืนลงได้แค่สองหนก็มี ลงได้นานได้ข้ามต่างกันบ้าง แต่ลงถึงชั้นอัศจรรย์เหมือนกันหมด ถ้าลงถึงนั้นแล้วเจียบไปเลย มันมีอยู่อีกอันหนึ่งที่ผู้ ปฏิบัติได้พบได้เห็นจากการปฏิบัติของตน คือลงแบบดับไปหมดเลย นี่อันหนึ่งนะ อันหนึ่ง นี้ลงไปถึงแดนอัศจรรย์นั้น แต่มันไม่ดับวูบนะ ลง ๆ ๆ พอรู้แล้วมันหดตัวเข้ามาสู่แดน อัศจรรย์นั้น ร่างกายทุกส่วนยังมี ยังรู้สึกอยู่ ทุกชั้นจะมีอยู่ในร่างกายก็ตามแต่ทุกชั้นในร่างกาย กับจิตดวงนั้นไม่ประสานกัน ไม่ซึมซาบกัน นี่ประการหนึ่ง ถึงทุกชั้นจะเป็นขนาดไหนก็ไม่ทำ จิตใจให้กำเริบเลย นี่ประการหนึ่ง

มันเป็นได้สองภาคสำหรับผมเองนะ ซึ่งไม่เคยเรียนจากผู้ใด เรียนโดยลำพังตนเอง เห็นขึ้นมาสองประเภท ก็พูดได้อย่างเต็มปากเพราะมันเกิดกับเรา เวลาลงฝั่งที่เดี๋ยวนั้นก็มี เวลาถูรอบหมดแล้วจิตหดเข้ามาลงที่อัศจรรย์ ร่างกายยังมีความรู้สึกอยู่ก็มี จะมีทุกชั้นมี อะไรบ้างนิด ๆ หน่อย ๆ มันไม่เป็นพิษเป็นภัยละถ้าลงจิตใจได้ลงถึงชั้นนั้นแล้วนะ นี่ก็มี แล้วการลงนี้มีข้ามเร็วต่างกัน ถ้าวันไหนเราพิจารณารอบคอบ สติปัญญาของเราคล่องตัว ๆ พิจารณาเรื่องทุกขเวทนาทั้งหลายนี้ลงได้อย่างรวดเร็ว ๆ จิตลง ๆ พอถอยขึ้นมาพิจารณา ก็ ลง วันเช่นนั้นร่างกายจะไม่บอบช้ำ พอลุกจากที่แล้วเดินไปเลย

แต่วันไหนที่บอบช้ำฟัดกันจนกระทั่งถึงเป็นถึงตาย เวลาจะออกจากที่นี้มันตาย หมดแล้ว บั้นเอวลงไปนี้ตายหมดเลย ร่างกายดีแต่ส่วนนี้ขึ้นไป เวลาเราลุกนี้ล้มตม ล้มแล้ว ลุกไม่ขึ้น คั้นแรกผมเป็นอย่างนั้น มันตายหมด ต้องปล่อยไว้นั้นก่อน จนกระทั่งแข่งขาของเรา คู้เข้ามาดู เขี่ยตูด กระดิกนิ้ว ถ้ามันยังเฉยอยู่อย่าลุก ลุกก็ล้ม ต่อไปมันก็รู้วิธีปฏิบัติต่อกันเองระหว่างทุกขเวทนา ร่างกายของเราที่ขนาดตายไปแล้ว แล้วมันเป็นยังงี้ก็รู้เอง ต่อมาพอมันรู้เรื่องมันกระดิกพลิกแพลง คู้เข้าเขี่ยตูดออกได้แสดงว่าไปได้แล้วที่นี้ ไป

วันเช่นนั้นเป็นวันพิจารณาลำบากมาก ถ้าวันไหนพิจารณาได้เป็นความสะดวกลงฝิง ๆ พอถึงเวลาเท่ากันก็ตามนะ วันนั้นจะไม่บอบซ้ำเลย ลุกจากที่ไปเลย ทำหน้าที่การงานเดินจงกรมอะไรไปได้สะดวกสบาย ไม่บอบซ้ำมากมายเหมือนวันไหนที่พิจารณากันยาก ๆ นี่ผมก็เคยทำมา จนกระทั่งกันคืนแรกมันออกร้อน เป็นไฟเผากันเลย นั่งอยู่กลางวิ๊กกลางวัน ออกร้อนจะเป็นจะตาย แล้วเว้นไปสักสองคืนหรือสามคืนนั่งอีก เอาอีกไปตลอดรุ่ง ๆ ที่นี้ที่แรกมันออกร้อนกัน ต่อมามันก็พอง คืนต่อไปมันก็พอง จากพองมันก็แตก

คืนต่อไปเรื่อย ๆ จากแตกมันก็เลอะ กันเลอะหมดเลย เอ้าเลอะก็เลอะ ถ้ากิเลสยังไม่แตกยังไม่ถอย นั้นเห็นไหมจิต พัดกันอย่างนั้น จนกระทั่งพ่อแม่ครูอาจารย์มาหักห้าม หรือมากระตุกอย่างแรง เพราะเวลาขึ้นไปหาท่านนี้ โห มันอาจหาญมากนะ ความรู้เป็นภายในจิตใจ แต่ก่อนที่ไปหาท่านนี้เหมือนผ้าพับไว้ ๆ กิริยาของลูกศิษย์ปฏิบัติต่อครูอาจารย์ ไม่ว่าท่านว่าเรามีความอ่อนน้อมตลอด จิตเราเวลาได้นั่งตลอดรุ่งขึ้นมา มันเกิดความกล้าหาญชาญชัย ซึ่งเราไม่เคยเป็นมันเป็นขึ้นในเรา

พอขึ้นไปหาท่านกิริยาอาการก็ดี แต่คำพูดนั้นชิมันเหมือนแชมเปียนส์กัน มันมีอะไรฟาดขึ้นเต็มเหนี่ยว ๆ เพราะพลังของจิต พลังของธรรมที่มีอยู่ในใจ พูดอย่างอาจหาญชาญชัย พิจารณายังไง ๆ เล่าถวายท่าน พอท่านฟังแล้วในคืนแรก ท่านฟังนี่ คือท่านจะพิจารณาตามที่เรากล่าวถวายท่าน ผิดถูกประการใดท่านจะได้เตือนเรา พอเล่าท่านจบแล้วก็หมอบฟังท่าน ท่านขึ้นที่แรกท่านขอ “เอ้อมันต้องอย่างนี้แหละ” ท่านวางั้นเลย “เอาละที่นี้ได้หลักแล้ว เอาเลย อัฐภาพร่างกายอันเดียวนี้มันไม่ได้ตายถึงห้าหน มันตายหนเดียวเท่านั้น ที่นี้ได้หลักแล้ว เอาเลย” โอ้ย เราก็เป็นหมาตัวหนึ่งเหมือนกันนะ ลงมาเห่าลมเห่าแล้งก็เห่า ไบไม้ร่วงก็เห่า มันกล้าหาญเช่นไรทั้งจะเห่า ทั้งจะกัด ฟัดอีก ๆ

เล่าความอัศจรรย์ให้ท่านฟัง ทุกคืนไม่มีพลาด ลงถึงความอัศจรรย์ จนกระทั่งตอนท้ายนี้ท่านไม่ค่อยพูดยกยออะไรนัก ท่านฟังนี่ ๆ ไป เราก้ยังไม่รู้ตัว ความรู้ของเรามันก็เด่นอยู่ตลอดเวลา ไม่เห็นบกพร่องที่ตรงไหน พอถึงวาระที่ท่านจะกระตุกหรือเหยียบเบรกให้เรา พอขึ้นไปหาท่าน กราบท่านเท่านั้น “กิเลสมันไม่ได้อยู่ในกายนะ มันอยู่ในใจนะ มันอยู่กับใจต่างหาก มันไม่ได้อยู่ในธาตุในชั้นนี้ มันไม่อยู่ในกายนะ” ท่านวางั้น ถ้าธรรมดาเราแล้วจะหักโหมอะไรนักหนา ความหมายวางั้น เมื่อจิตก็พอเป็นพอเป็นพอไปแล้วจะมาหักโหมอะไรนักหนา

แต่ท่านรู้นิสัยเราเป็นนิสัยผาดโผนเอาจริงเอาจัง ท่านก็ใส่เปรียงเลยว่า กิเลสมันไม่อยู่กับกายนะ มันอยู่กับใจ ท่านก็ยกม้าที่มีในตำรานั้นแหละมาสอน มาบอกเรา “สารถิฝีก

ม้า ถ้าม้าตัวไหนมันผาดโผนมาก มันคึกมันคะนองมาก ผาดโผนมาก สารธิดาเขาจะต้องฝึกอย่างแรงทีเดียว ฝึกอย่างหนัก ไม่ควรให้กินหญ้าไม่ให้มันกิน ไม่ควรให้กินน้ำไม่ให้กิน แต่การฝึกฝึกอย่างหนักแน่นทีเดียว จนกว่าม้านี้ค่อยลดพละลงไป การฝึกอย่างนั้นเขาก็ค่อยลดลงตามส่วน จนกระทั่งว่าม้านี้ใช้ได้แล้ว ไม่มีพละศอดอะไร พอที่จะต้องฝึกอย่างนั้นแล้วเขาก็ใช้งานใช้การเป็นธรรมดาเท่านั้นแหละ

ท่านไม่ได้ย้อมหาหาเรา เรายังเสียดาย เพราะนิสัยเรามันหยาบ ท่านว่าฉันเราเข้าใจหมดแล้ว พอพูดอย่างนั้น เพราะมันมีแล้ว ในตำราก็มี เราก็ก็นำมาแล้ว พูดเท่านั้นแหละ เราก็ก็นำใจ แต่เรายังเสียดายอยู่อันหนึ่งว่า สารธิดาฝึกม้าเขารู้จักประมาณ เขาฝึกเป็นอย่างนั้น แต่ไอ้หมาตัวนี้มันฝึกยังไงมันถึงผาดโผนเอานักหนา แต่กั้นแต่ไม่เคยเล่าถวายท่านนะ กั้นแต่ไม่เคยเล่า เล่าตั้งแต่ความผาดโผนเวลาฝึกทรมานตัวเองให้ท่านฟัง เรายังเสียดายท่านไม่ย้อกลับมาว่า ไอ้หมาตัวนี้มันฝึกยังไงมันถึงไม่รู้จักประมาณ ความหมายก็ว่าอย่างนั้น

ทีนี้พ้อท่านว่าให้วันนั้นแล้วเราหยุดเลยนะนั่งตลอดรุ่ง ๆ ถ้าหากว่าท่านไม่มากระตูกนั้นมันยังจะเอาอีก ไม่ใช่เล่น ๆ นะ ก็เลยหยุดตั้งแต่บัดนั้น ไม่นั่งตลอดรุ่งอีกเลย นั่งเป็นเวลา ๙ คืน ๑๐ คืน เว้นสองคืนบ้างสามคืนบ้าง ตลอดรุ่ง ๆ นี่ละจับจิตได้ความอัศจรรย์ ได้ความแปลกประหลาดจากภาคปฏิบัติ เวลาที่เราฝึกทรมานอย่างเต็มเหนี่ยวเพราะกิเลสมันคือเราก็กั้นอย่างหนักอย่างที่ว่านี้แหละ จากนั้นมาจิตของเรามันก็แน่นหนามั่นคงแล้วเราก็ก็นั่งตลอดรุ่งอีกเลย จิตสงบแล้ว นั้นเห็นไหมผลแห่งการปฏิบัติด้วยจิตตภาวนาของผู้บำเพ็ญทั้งหลาย จิตใจมีความแน่นหนามั่นคงขึ้นไปเรื่อย ๆ ๆ

จากนั้นก็ก้าวเข้าไปอีกถึงขั้นปัญญาที่ควรจะออกไม่ออก ดิตสมาธิ มีความสงบเย็นใจทั้งวันทั้งคืน จิตใจอิมารมณ์ ไม่อยากเห็นอยากได้ยิน รูป เสียง กลิ่น รส เครื่องสัมผัสต่าง ๆ แต่ก่อนมันทะเยอทะยานดีดดีด อยากคิด อยากปรุง อยากรู้ อยากเห็น เพราะกิเลสผลักดันออกไป มันเกิดความหิวโหย ทีนี้เวลาสมาธิมีขึ้นมาแล้ว ใจมีสมาธิเป็นอารมณ์เรียกว่าเป็นเครื่องหล่อเลี้ยงใจ ใจเลยไม่อยากคิดอยากปรุงเรื่องนั้นเรื่องนี้ มันสงบ มันก็เลยติดอยู่ความสงบ จนกลายเป็นติดสมาธิ

ท่านก็มากกระตูกอีกตอนนี้ สมาธิที่ท่านพาเอาเสียจนหมูขึ้นเขียง ทีแรกท่านก็ถามเป็นยังไง ท่านมหาจิตใจสงบดีอยู่หรือ สงบดีเรอบอกตรง ๆ อย่างนี้ กับท่านเราไม่ปิดบังสงบดี ท่านถามเมื่อไร สงบดีอยู่ ท่านก็ถามไปเรื่อย ๆ เรายังไม่รู้จะท่านจะเขกเรา เราติดตรงไหนเราไม่รู้ตัว พอถึงขั้นที่จะเอาแล้วก็เป็นยังไงท่านมหาจิตสงบดีอยู่หรือ สงบดีอยู่

ท่านจะนอนตายอยู่นั้นหรือ เห็นไหมนั่น สมานี่มันเหมือนหมูขึ้นเขียง นั่นเอาแล้วนะ มัน
 ได้รับความแสบคายที่ไหน มันก็มีแต่เป็นความสงบเย็นใจอยู่เพียงเท่านั้น ท่านวางใจ ท่านก็
 ฟาดเราเรื่องสมานี่อีก ตีจากสมานี่ให้ออกทางด้านปัญญา

มันสมควรแก่ปัญญาแล้ว เพราะจิตที่เป็นสมานี่ขนาดนี้เรียกว่าจิตอิมารมณ์ ไม่ส่าย
 แสหาอารมณ์ เราให้ใช้ปัญญาพิจารณาทางไหนมันก็ทำตามแล้วที่นี้ มันไม่หิวโหยอารมณ์
 พอจะแฉลบไปตามอารมณ์ซึ่งเป็นสัญญาต่อไปเสีย เป็นกิเลสทับตัวเอง แต่นี่มันสมควร
 แล้ว ท่านก็ลากออก ออกจากท่านมาแล้วที่นี้ออกทางด้านปัญญา นี่ฟังไว้นะพระลูกพระ
 หลาน ภาคปฏิบัติธรรมของพระพุทธเจ้าเป็นอกาลิโก เป็นพื้นเป็นฐาน เป็นมรรค ผล
 นิพพาน อยู่ตลอดเวลาสำหรับผู้ปฏิบัติ ไม่มีคำว่าครี ว่าล้าสมัย มีแต่เรื่องกิเลสกล่อมใจ
 ของคนให้ไปปลงมรรค ผล นิพพาน ส่วนกิเลสที่อยู่ในหัวใจมันไม่ยอมให้ปลงปลงมัน มัน
 ยิ่งพอกพูนขึ้นมา มากขึ้นมาโดยลำดับนะ

ที่นี้พอออกทางด้านปัญญามันก็รวดเร็ว เพราะจิตอิมารมณ์แล้ว พิจารณาแยกธาตุ
 แยกชั้นธ อสุภะอสุภัง อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา ป่าช้าผีดิบ ป่าช้าผีสด แยกออกมาที่นี้มันก็ยิ่ง
 รวดเร็วปัญญา เพราะจิตอิมารมณ์แล้ว เอาละที่นี้ฟาดให้จิตหมุนตัว ๆ ในทางปัญญา แยก
 ธาตุแยกชั้นธ กฏ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา ทั่วแดนโลกธาตุประมวลเข้ามาหาตัวผู้หลงที่มันไป
 หลงเพลิน พิจารณาแล้วมันก็คลายของมันออกไปเรื่อย ๆ จิตก็ออกทางด้านปัญญา ที่นี้
 เวลาออกทางด้านปัญญามันผัดกันกับสมานี่เป็นไหน ๆ สมานี่สบายสงบเย็นที่อยู่เพียงขั้นนี้
 จะให้แสบคายยิ่งกว่านั้นไม่มี สมานี่เต็มภูมิ เต็มที่เลยสมานี่ จะให้เหนื่อนั้นไปอีกไม่ได้
 สมานี่ เหมือนว่าน้ำเต็มโอ่ง สมานี่ก็เต็มโอ่งของสมานี่ เราจะทำอะไรให้เป็นสมานี่ยิ่งกว่านั้น
 อีกไม่มี เราเต็มภูมิ

พอท่านลากออกทางด้านปัญญามันถึงหมุนตัว เวลาพิจารณาทางด้านปัญญานี้ โอ้
 โห นำอัจฉรย์นะ นำแปลกประหลาด มีแต่เอ๊ะ ๆ ทำไมเป็นอย่างงี้ จิตมีแต่แปลก
 ประหลาด มีแต่แสบคาย แล้วพิจารณาอะไรจะจัดกระจายออกไปอย่างรวดเร็ว ๆ หมุนตัว
 เลยทางด้านปัญญา ต่อจากนั้นไปก็มีความชำนาญเป็นสติปัญญาอัตโนมัติ หมุนตัวไป
 เอง สติปัญญากลมกลืนเป็นอันเดียวกัน หมุนตัวตลอดเวลา แก้กิเลสไม่มีอิริยาบถ เว้นแต่
 หลับเท่านั้น ที่นี้หมุนตัวเป็นเกลียวไปอีกระยะ ไม่หยุดไม่ถอย แล้วกลับมาบางคืนไม่ได้หลับ
 เลย ความเพียรมันหมุนตัวของมันไปเองโดยอัตโนมัติ

มันดูมันดีในการพิจารณา ฆ่ากิเลสได้เป็นลำดับ ๆ ยิ่งเพลินที่นี้ การหลับนอน
 บางคืนนอนไม่หลับ เพราะจิตมันไม่ยอมนอน เรานอนลงไปนี่จิตมันหมุนกันอยู่กับกิเลส

ฆ่ากิเลสโดยอัตโนมัติของมัน กลางวันก็ยังไม่หลับอีกมันหมุนตัว อ้าว มันจะตายแล้วนะนี่ มันเป็นอย่างไง ว่าออกก็ออกเหนือเหตุเหนือผล จึงไปเล่าถวายท่าน “ว่าพ่อแม่ครูจารย์ว่าให้ออกทางด้านปัญญา เวลานี้ ออกแล้วนะ” วาจี้ “มันออกยังงีว่ามาซิ” “ก็มันหมุนตัวอยู่ตลอดทั้งกลางวันกลางคืน สุดทำยนอนไม่หลับก็มีบางครั้ง” “นั่นละมันหลงสังขาร” เห็นไหมละ ท่านว่ามันหลงสังขาร

คือสังขารที่เป็นมรรคเรามาพิจารณาเป็นด้านปัญญา เมื่อเลยเถิดออกไปแล้วสังขารจะแทรกด้วยสมุทัย นี่เราก็ไม่ลืม ทีนี้เวลามันจะเป็นจะตายจริงๆ ย้อนจิตเข้ามาสู่สมาธิสมาธิก็แนวเลย ทีนี้บังคับนะสมาธิ ทำไม่ถึงบังคับ เหมือนที่ไม่เคยมีสมาธิมาก่อนเลย เพราะมันเพลินทางด้านปัญญามาก ซึ่งมีผลมากกว่าสมาธิเป็นไหนๆ เวลาย้อนเข้ามาสู่สมาธินี้มันจะเพลินพึดกับกิเลสตลอดไป ด้วยอัตโนมัติของสติปัญญานั้นแหละ จึงต้องได้หักห้ามกันอย่างหนัก สุดทำยก็บริกรรมพุทโธเลย ให้สติกับจิตนี้อยู่อันเดียวกัน ไม่ให้ออกไปทางด้านปัญญา จนกระทั่งนึกพุทโธ เอาพุทโธมาเป็นคำบริกรรม ทั้งๆ ที่จิตมันจำๆ ด้วยปัญญาแล้วนะ มันไม่ได้สนใจกับสมาธิ มันหาว่าสมาธินี้นอนอยู่เหมือนหมูขึ้นเขียงไม่เห็นเกิดประโยชน์อะไร ปัญญาต่างหากเกิดประโยชน์ ปัญญาต่างหากมีความรู้ที่ละเอียดลออ มันถึงขั้นนั้นก็มาตำหนิสมาธิ

เพราะฉะนั้นมันจึงไม่ยอมเข้าสมาธิ มันไม่ได้เพลินเหมือนปัญญา แต่ครั้นแล้วมันจะตายจริงๆ ก็ถอยเข้ามาสู่สมาธิ บังคับไว้เลย พอบังคับไว้แล้วพุทโธๆ ถีบเลยนะ นั่นละเหมือนเรียน ก.ไก่ ก.กาใหม่ นะ พอบังคับเข้ามาจิตก็สงบเข้าๆ แนวลงสมาธิ ก็มันมีอยู่เป็นพื้นฐานมาแล้วได้ ๕ ปีแล้วว้ไง แต่เวลามันเพลินกับปัญญามันไม่สนใจกับสมาธิต่างหาก จึงเหมือนกับว่าสมาธิไม่มี ทีนี้พอย้อนเข้ามาหาสมาธิต้องถูกบังคับเพราะกำลังของสติปัญญามีมากกว่า เกินกว่าที่จะมาพักในสมาธิ แต่เวลามันจะตายจริงๆ ก็ต้องพัก เหมือนเราพักผ่อนของเรา ทำอะไรก็ตาม เห็นว่ามีรายได้ๆ โดยไม่คำนึงถึงกำลังวังชาของเจ้าของ มันก็ไปไม่รอดคนเรา

ทีนี้ก็ย้อนเข้ามาสมาธิ จิตแนวลงไปเลย สงบแนว เป็นสมาธิเหมือนเราเคยพิจารณาทีนี้เหมือนถอดเสื้อถอดหมอนนะ ความทุกข์ความลำบากลำบากที่เกี่ยวกับการพิจารณาทางด้านปัญญา สงบตัวลงไปในองค์สมาธินี้ สงบแนวเลย ปล่อยให้มันอยู่นั้น บังคับไม่ให้ออก ถ้าเราเรามีนิตหน่อยมันจะผิงออกทางด้านปัญญา เพราะอันนั้นมันกำลังมากกว่า จึงต้องบังคับในสมาธิให้อยู่ในนั้น จนกระทั่งจิตใจมีกำลังวังชากระปรี้กระเปร่า รู้ชัดเจนใน

เจ้าของว่ามีกำลังเต็มที่แล้วที่นี้จิต พอถอยออกนั้นมันก็ใส่กับกิเลสเลยที่นี้ปัญญา ตุ่ม ๆ เลย ไม่มีถอย

ที่นี้มันก็เห็นชัดเจน ที่เราพิจารณานี้เหมือนมิดที่เราไม่ได้ลับหิน มันก็ไม่คมเต็มที่ของมัน แต่เวลามาพักสมาธิแล้ว ออกไปคราวนี้เหมือนว่ามีมิดได้ลับหิน เจ้าของก็ได้พักผ่อนนอนหลับ มีกำลังวังชาแล้ว กิเลสตัวนั้น มิดอันนั้น เราคนเก่าแหละพาดนี้ขาดสะบั้น ๆ นั้น เป็นอย่างงั้นนะพิจารณา นี้จิตเมื่อเข้าถึงขั้นอัตโนมัติแล้วเป็นอย่างงั้น ในภาคปฏิบัติผมเป็นในหัวใจของผมเอง พ่อแม่ครูจารย์ท่านก็เป็นอย่างนั้น แต่ไม่เป็นกับเราเราก็ไม่รู้ ที่นี้เวลา มันหนักเข้า ๆ มันจะตายจริง ๆ หักกลับมาพักสมาธิเสียก่อน

พอมันได้กำลังแล้วออก ๆ ที่นี้สติปัญญานี้เวลาเชื่อมกันเข้าไป ก้าวเข้าถึงมหาสติ-มหาปัญญาละเอียดลออ ซึมซาบไปหมด กับกิเลสทั้งหลายไหลขึ้นมาไม่ได้ ขาดสะบั้น ๆ ไปเลย นี่เห็นไหมสติปัญญามากกิเลส เมื่อมีกำลังจากการอบรมแล้ว จะเห็นชัดเจนกับผู้ปฏิบัตินั้นแล เอ้า กิเลสตัวไหนจะละเอียดขนาดไหน ไม่มีที่จะพ้นจากสติปัญญา และมหาสติ-มหาปัญญาไปได้เลย เป็นอันว่าขาดสะบั้น ๆ ที่นี้สุดท้ายความที่จะหลุดพ้นจากทุกข์เหมือนนิพพานอยู่ชั่วเอื้อม ความทุกข์ทั้งหลายที่พิจารณามาแล้วนี้ทุกข์แสนสาหัส

ที่นี้คุณค่าแห่งการที่จะเปลื้องตนออกจากทุกข์นี้ก็มีคุณค่ามาก เพราะฉะนั้นความเพียรจึงไม่หยุดไม่ถอย ลืมหลับลืมนอนเพื่ออยากพ้นจากทุกข์ไปโดยสิ้นเชิง นั้น แล้วก็ทำ ๆ สุดท้ายก็พาดกิเลสขาดสะบั้นลงไปจากหัวใจเสีย ไม่มีอะไรเลย จิตว่างเปล่าไปหมด ทั่วแดนโลกธาตุ ไม่มีอะไรเข้ามาแฝงจิตแม้ชนิดหนึ่ง เพราะสิ่งที่แฝงจิตก็คือสมมุติ ก็คือกิเลส เมื่อกิเลสพังลงไปจากใจแล้วหมดสภาพโดยประการทั้งปวง จากนั้นมาก็ไม่มีเรื่องอะไร นั้นละที่นี้จิตว่าง ดังที่ท่านสอนไว้แก่พระโมฆราช ว่า

สุญญโต โลโก อเวกขสสุ	โมฆราช สทา สโต
อตตานุกฺกฺขิ อหจจ	เอว มจฺจตุตโร ลียา
เอว โลโก อเวกขนฺต	มจฺจราชา น ปสฺสติ.

ดูก่อนโมฆราช เธอจงเป็นผู้มีสติทุกเมื่อ พิจารณาโลกให้เป็นของสุญญเปล่า ว่างเปล่า ถอนอรรถานุกฺกฺขิ ที่สำคัญว่าเราว่าเขาเป็นต้น เสียได้ จะข้ามพ้นพญามัจจุราชไปได้ พญามัจจุราชจะตามไม่ทันผู้พิจารณาโลกเป็นของว่างเปล่าอยู่อย่างนี้ นั้น มันเข้าในนั้นเลย พอท่านสอนให้พิจารณาว่าง จิตของเราเมื่อมันเป็นอย่างงั้นมันก็ว่างแบบเดียวกัน ไม่มีอะไรจะว่ามาเป็นตน เป็นตัว เป็นเรา เป็นเขาอีกเลย มีตั้งแต่ธรรมชาติที่เสร็จสิ้นมาแล้วโดย

สมบุรณ์ ๆ คือเป็นธรรมชาติภายในใจ ขาดสะบั้นไปจากสมมุติทั้งหลายโดยประการทั้งปวง นั้นแหละจึงเรียกขาดทุกข์

ทุกข์ไม่มี ในจิตผู้สิ้นกิเลสแล้วไม่มีทุกข์ภายในใจ มีตั้งแต่ทุกข์ประจำธาตุชั้นธ เจ็บ ไข้ ปวดศีรษะอย่างนี้ ปวดหัวตัวร้อน มันก็มีเหมือนกันกับโลกทั่ว ๆ ไป เพราะชั้นธของเรา เป็นสมมุติด้วยกัน แต่ส่วนจิตที่เป็นวิมุตติหลุดพ้นไปแล้ว ไม่มีอะไรเข้าไปแตะต้องได้เลย ท่านจึงไม่มีทุกข์ตั้งแต่วันท่านบรรลुरुธรรม ความพ้นทุกข์ไปแล้ว พระอรหันต์จึงไม่มีทุกข์ ภายในใจตลอดวันนิพพาน นี่การปฏิบัติอรรถธรรมพูดให้พระลูกพระหลานได้ฟัง ให้พากันตั้งใจปฏิบัติ

พื้นเพของธรรมก็คือตลาดแห่งมรรค ผล นิพพาน ขอให้ปฏิบัติ ไม่ครีไม่ล้ำสมัย เหล่านี้เป็นกิเลสมาหลอกผู้ปฏิบัติธรรมเป็นครีคนล้ำสมัย ที่วิ่งตามกิเลส นั้นมันล้ำสมัยนะ มันทันยุคทันสมัย ล้ำสมัย เพราะฉะนั้นจึงมีแต่ตายกองกันมนุษย์เรา ผู้ที่ปฏิบัติอรรถธรรม นี้กิเลสมันจะว่าว่าครีว่าล้ำสมัยก็ตาม อันนี้ไม่ต้องกลับมาเกิดอีก แต่กิเลสพาสัตว์โลกให้ ตายกองกันอยู่ไม่มีหยุดมีถอย ใครเชื่อกิเลสจะตายกองกันอยู่ตลอดเวลา ถ้าใครเชื่อธรรม แล้วจะผ่านพ้นไปได้ อำนาจวาสนาบุญญาภิสมภารจะไม่มาจากกิเลส จะมาจากธรรม เรา ปฏิบัติบำรุงศีลธรรมมากน้อยเพียงไร ธรรมนี้แหละจะเป็นเครื่องพุงเราให้หลุดพ้น กิเลส ไม่มีทาง มีแต่จุดลากสัตว์โลกลงให้จมดิ่ง ๆ เท่านั้น ให้พากันตั้งอกตั้งใจนะ

เวลานี้พระเณรเรากำลังเหลวแหลกแหวกแนวทั่วสังฆมณฑล ไม่ตำหนิต่านตำหนิ เรา โลเลโลกเลกไปหมด เพราะเรียนก็เรียนด้วยกัน ปฏิบัติมาด้วยกัน มันก็รู้ซึ ใครผิดใคร ถูกประการใด เวลานี้กำลังเหลวแหลกแหวกแนว พระเราเลยกลายเป็นผู้ทำลายศาสนา ก่อกวนศาสนา ก่อกวนประชาชนเข้าไป ในวงของพระหัวโล้น ๆ นี้แหละ มันน่าทุเรศขนาด ไหน ทั้ง ๆ ที่เรียนหลักธรรมหลักวินัยมาด้วยกัน ทำไมตามันบอดหรือมันถึงไม่ได้ดู หลักธรรมหลักวินัยที่พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอนไว้

ท่านผู้ปฏิบัติตามธรรมวินัยของพระพุทธเจ้าท่านไม่เห็นมีเรื่องมีราวอะไร ท่านอยู่ ด้วยความสงบเย็นใจ พูดคำใดออกมาเป็นอรรถเป็นธรรม สอนโลกเป็นประโยชน์ แต่เรา นี้ มีแต่ความดีความดีนั้น อยากร้ายอยากรวย โลกมาก อยากมีชื่อเสียง กิตติศัพท์ กิตติคุณ เป็นบ้าแล้วได้วิเศษวิโสอะไร ตั้งแต่ตัวเองก็เป็นไฟเผาไหม้อยู่ในหัวใจ ประหนึ่งว่าเป็นหมา ชี้เรื้อน เกาอยู่ทั้งวันทั้งคืน กวนนั้นเกานี้ ๆ เลยศาสนาเป็นเครื่องกวนกัน ทำลายกันเสียเอง จากพระจากเณรของเราที่เหลวแหลกแหวกแนวนี้ละ

ขอให้พระลูกพระหลานได้ตั้งใจตั้งใจปฏิบัติ เวลานี้ศาสนาก็เป็นข้าศึกอันหนึ่ง พวกเดียวกันก่อวาทกัน ตั้งข้อนั้นขึ้นมา ตั้งข้อนี้ขึ้นมา ข้อไหนไม่เห็นมีในธรรมวินัย มีแต่กาฝากของศาสนาที่จะไปเหยียบย่ำทำลายศาสนาทั้งนั้นแหละ พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติสอนไว้เรียบร้อยแล้วสมบูรณ์แบบ ผู้ใดปฏิบัติตามหลักธรรมพระพุทธเจ้าผู้นั้นจะสงบร่มเย็นมากที่สุด นอกจากนั้นแล้วก็มีแต่ก่อวาทอย่างที่เห็นนี้แหละ เอาละวันนี้เทศน์พอสมควร เสีย พวกกันเข้าใจไปปฏิบัตินะ นี่เราเปิดอกให้ฟังเสียวันนี้ ให้ฟังอย่างเต็มที่ มรรค ผล นิพพานมีหรือไม่มี (ได้ประโยชน์มากครับผม) พอใจ ๆ เทศน์อบรมต้อนรับพระลูกพระหลาน ให้พร ๆ

ชมถ่ายทอดสดพระธรรมเทศนาของหลวงตาตามกำหนดการ ได้ที่

www.Luangta.com